

azért a figyelemért, hogy magyar entomologus barátjai távolból nemcsak reá gondolnak, hanem anyagi segílyt is nyújtottak neki, és viszonzásul küld egy dolgozatot, a melynek szakosztályi ülésben való felolvasását kéri, hogy legalább gondolatban régi barátjai közt lehessen. Dolgozatának felolvasására felkérte Wachsmann Ferencz társunkat. E levél felolvasása után a szakosztály, elnöke javaslatára elhatározta, hogy Biró dolgozata még a folyó ülésben felolvastassék, de előbb megtartja a szakosztály alelnöke Dr. Horváth Géza, Biró Lajos eddigi gyűjtési eredményeiről szóló előadását, a mely épen napirendre volt kítüzve. Előadó ismerteti először röviden Uj-Guinea földrajzi fekvését, valamint azokat a helyeket, a hol Biró Lajos eddig gyűjtött (Friedrich-Wilhelmshafen, Berlinhafen, Stefansort) és néhány néprajzi tárgyú tájkép-photographia bemutatása után futólag megemlékezett a gyűjtött gerincezes állatokról (madarak, halak, kigyók) s azután áttért az ízeltlábú állatok rendenkint ismertetésére, miközben bemutatta azok érdekesebb képviselőit is. Az ismertetésbe beleszötte itt-ott Biró rendkívül érdekes feljegyzéseit (biológiai megfigyeléseket, az egyes állatok pápua-nyelvű neveit). — Ezután Wachsmann Ferencz felolvasta Biró dolgozatát azokról a darazsakról, a melyek fészkeiket épen Biró uj-guineai lakásában építették (Odynerus, Pelopaeus s más), úgy hogy azok életmódját és a hangyákkal való folytonos hadakozását bő alkalma volt behatóan megfigyelni. Ezekkel az előadásokkal az idő annyira eltelt, hogy a szakülés egyéb napirendre tűzött tárgyait a következő ülésre kellett halasztani.

A Calosoma sycophanta tömeges megjelenését, melynek egyik hontmegyei esetéről Merkl Ede a R. L. I. füzetében (23. l.) megemlékezett, magam is észleltem több ízben. Ugyanis 1887-ben Török-Bálinton töltvén a nyarat, nagy mennyiségben láttam ott az *Ocneria dispar* (s ez pusztított Hontban is, nem a *Psilura monacha*) és nyomában *C. sycophantát*, de nem oly nagy számban mint a rákövetkező évben, a midőn az *O. dispar* hernyója hihetetlen tömegben fellépván, az egész erdőt kopaszszá rágta s a végén népvándorlást rendezett a torbágy-pátyi erdő felé. 1889-ben Török-Bálinton se az *O. dispar*nak, se a *C. sycophantának* nyoma sem volt; a bogár alighanem nyomon követte a hernyókat és pusztította azt ott az új hazában is. Egyébiránt mindkét állat 1896-ban is szép számban mutatkozott Török-Bálinton. A.

Gyakorlati kézikönyv lepkészek részére, t. i. a gyűjtemény jegyzéke, hernyók és lepkék naptára jelent meg Koch A.-tól (Sammlungs-Verzeichniss, Raupen- und Schmetterlings-Kalender für europäische Grossschmetterlinge. Cüstrin 1896. Ivrét 92 lap, ára 1 frt 80 kr.) A jegyzék tabelláris alakban az összes európai lepkéket és fajeltéréseiket sorolja fel, és kilencz rubrikára van felosztva. Ezek elsejébe beirandó az a szám, melyet az illető lepke a gyűjteményben visel; a másodikba pedig a példányszám; a harmadik adja e jegyzék folyó számát. A következő négy rubrika

tartalmazza a lepke nevét, auktorát és elterjedését, a hernyó tápnövényeit, valamint a hernyó és lepke előfordulását hónapok szerint. Az utolsó előtti rubrika a ritkaság fokának jelzéséül adja a lepke szokásos árát egységekben (1-6 kr.), az utolsó pedig a gyűjtemény fictiv értékének megjelöléséül szolgál. Bárha a művecskének főrendeltetése, hogy a gyűjtemény jegyzékét képezze, főértékét mégis az adja meg, hogy a biológiai adatokra nézve gyors tájékoztatást nyújt. Egészben véve fölöslegessé teszi írott jegyzék készítését, valamint Staudinger árjegyzékének és katalógusának megszerzését. Minden gyűjtőnek a legmelegebben ajánlható, kívánatos azonban, hogy a szerző esetleges új kiadásnál jobban ügyeljen a sajtóhibák kiküszöbölésére.

Montandonia latissima, Bielz. Ezen érdekes Dermestidáról dr. Bielz E. A. a „Verhandlungen und Mittheilungen des siebenbürgischen Vereins für Naturwissenschaft in Hermannstadt I. Jahrg. 1850.“ 180. lapján azt írja, hogy az erdélyi és bánági havasokban kövek alatt fordul elő. Én kövek alatt e ritka bogarat egyszer sem találtam. Gyűjteményemben levő 4 példánya a *Montandonia latissima* Bielz-nek a verestoronyi szoros melletti Lotriora völgyből származik, ahol a *Motacilla alba* L. és *Motacilla flava* L.-nak, köveken vagy levágott bükkfán levő, bélürülékéből lakmározott.

Dietl Ernő.

A bogarak okozta károk tudvalevőleg messze felülmúlják a lepkehernyók által okozott károkat; de hogy mi mindenre terjednek ki azok, arra néhány példát hozunk fel. 1746-ban az Argus nevű angol hajó, parafával megrakva, elhagyta Cadix kikötőjét, előnytelen szelek és viharok azonban annyira késleltették megérkezését Liverpoolban, hogy odavaló tulajdonosa a hajót rakományával együtt elveszettnek hitte. A hajó felszereléséhez s egész vállalkozásához azonban nagy mértékben igénybe vette hitelét. A hajó elmaradásán aggódva, kezdték hitelezői szörítani, úgy hogy csődbe kellett mennie. Ekkor általános meglepetésre megérkezett a hajó, melyre a hitelezők azonnal rátették a kezüket; a hosszadalmas törvényes eljárás azonban szerfelett késleltette a rakománynak szándékolt értékesítését, és midőn azt végre kitézték, kitűnt, hogy nemcsak a rakomány, hanem maga a hajó is teljesen használhatatlanná vált. A *Dermestes vulpinus* F. bogárnak es álcájának milliói a parafát a felismerhetetlenségig tönkre tették s a hajó bordáit, köteleit és vitorláit annyira össze-vissza átlukasztották, hogy értékesítésről szó sem lehetett. — Nem kevésbé veszedelmes állatok az *Anobium* fajták. Egy páviai nobile könyvtárában, melyet évek óta nem bolygattak, 18 pergamen kötésű foliánst találtak, melyeket számos *Anobium* rágta menet végig átjárt. — Egy gyógyszerárban még az Arsenicumban is az *Anobium pertinax* egész coloniáját találták. — A velencei hirhedt ólomfedelek pedig töméntelen *Anobium*, *Bostrichus*, *Callidium* és *Hylotrupes*-álczák tanyáját képezik, a melyek menetei a fedeleket keresztül-kasul átjárják: szinte megmagyarázhatlan talány, honnan veszik